Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

Одеса
2026

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference

5 June 2026

Odesa
2026

УДК 343.98:004.8(062)

К823

Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ»ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, , О. Катарага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативно–розшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

UDC 343.98:004.8(062)

К823

Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)

NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chișinău, Republic of Moldova)

ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)

МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;

Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;

Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;

Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;

Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;

Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

Віктор ЦИТРЯК – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Юлія ГРЕСЬ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Олександр ЧЕРНОВ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Вікторія ГРИНЕВИЧ – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ірина ПИШНЕНКО – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Олександра СТАУРСЬКА – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;

Пьотр ПІЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;

Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;

Юлія ГРЕСЬ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Олександра СТАУРСЬКА – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

Олександр ЧЕРНОВ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

DOI https://doi.org/10.32837/11300.33567

Радецький Сергій
аспірант кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
ORCID: https://orcid.org/0009-0003-7920-4187
e–mail: rad.177@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОГЛЯДУ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ, РОЗМІЩЕНИХ У ВІДКРИТОМУ ДОСТУПІ

Розкрито значення огляду електронних документів у кримінальному провадженні, запропоновано їх класифікацію залежно від місця зберігання та охарактеризовано особливості дослідження документів, розміщених на фізичних носіях інформації, у відкритому доступі в мережі Інтернет і хмарних сервісах. Визначено організаційні, процесуальні й тактичні вимоги до проведення такого огляду, зокрема щодо залучення спеціаліста, фіксації метаданих, створення цифрових образів носіїв, забезпечення незмінності, автентичності та можливості подальшої перевірки отриманої доказової інформації.

Ключові слова: огляд, електронний документ, цифрові докази, фізичний носій інформації, інтернет-публікація, хмарне сховище.

Radetskyi Serhii
postgraduate student of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology
National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine

SPECIFIC FEATURES OF THE EXAMINATION OF ELECTRONIC DOCUMENTS AVAILABLE IN OPEN ACCESS

The article examines the significance of the examination of electronic documents in criminal proceedings, proposes their classification according to the place of storage, and outlines the specific features of examining documents stored on physical data carriers, publicly available on the Internet, and held in cloud services. The organisational, procedural, and tactical requirements for conducting such an examination are identified, particularly those concerning the involvement of a specialist, the recording of metadata, the creation of forensic images of data carriers, and the preservation of the integrity and authenticity of evidential information, as well as the possibility of its subsequent verification.

Keywords: examination, electronic document, digital evidence, physical data carrier, online publication, cloud storage.

Огляд належить до числа найбільш результативних, а в окремих випадках і незамінних слідчих (розшукових) дій, за допомогою яких на початковому етапі досудового розслідування виявляються, фіксуються та досліджуються відомості про обставини вчинення кримінального правопорушення. Саме завдяки огляду уповноважена особа отримує можливість безпосередньо сприймати обстановку події, встановлювати наявні сліди, локалізацію предметів, характер пошкоджень, просторові взаємозв'язки між об'єктами та інші фактичні дані, що мають значення для подальшого доказування. У багатьох випадках саме результати своєчасно проведеного огляду визначають подальший напрям розслідування, дозволяють висунути первинні версії та уникнути втрати важливої доказової інформації.

Огляд найчастіше є першою невідкладною слідчою (розшуковою) дією, яка проводиться у межах кримінального провадження невдовзі після отримання повідомлення про подію. Характерною ознакою огляду є його пізнавальна спрямованість, адже він дає змогу отримати первинні дані шляхом особистого спостереження та використання криміналістичних методів фіксації.

З огляду на специфіку об'єктів, які підлягають дослідженню під час досудового розслідування, доцільно окремо розрізняти огляд документів, огляд комп'ютерної та іншої електронної техніки, а також огляд електронних документів, розміщених як на електронних носіях інформації, так й у відкритому доступі.

З розвитком інформаційних технологій люди дедалі частіше зберігають робочі матеріали в електронному вигляді. Це значно підвищує значення огляду електронних документів, однак водночас ускладнює тактику цієї слідчої дії. Електронний документ у кримінальному провадженні доцільно розуміти як інформацію, зафіксовану в електронній формі на відповідному носії або в інформаційній системі, яка може бути відтворена у доступному для сприйняття вигляді та використана для встановлення обставин, що мають значення для провадження. До таких документів можуть належати текстові файли, фотографії, відеозаписи, аудіофайли, електронне листування, повідомлення у месенджерах, інтернет-публікації, файли у хмарних сховищах та інші цифрові матеріали.

Особливість електронних документів полягає в тому, що їх доказове значення залежить не лише від змісту, а й від можливості перевірити походження, цілісність, час створення, автора, історію редагування, місце зберігання та спосіб отримання. Тому поводження з такими об'єктами має ґрунтуватися на кількох базових правилах: недопущення зміни вихідних даних, використання лише службового обладнання та ліцензійного програмного забезпечення, залучення компетентного спеціаліста, фіксація кожної дії з електронним об'єктом, забезпечення можливості повторної перевірки отриманого результату іншою уповноваженою особою .

У межах досудового розслідування кримінальних правопорушень електронні документи доцільно поділяти на три основні групи: документи,

розміщені на фізичних носіях інформації; документи у відкритому доступі в мережі Інтернет; документи, що зберігаються у хмарних сервісах.

До фізичних носіїв інформації належать жорсткі диски, SSD-накопичувачі, USB-флеш-накопичувачі, CD, DVD, Blu-ray-диски, SD і microSD-карти, пам'ять мобільних телефонів, планшетів, фото- та відеокамер, а також пам'ять окремих периферійних пристроїв. Особливе значення мають мобільні пристрої, оскільки за їх допомогою часто створюються аудіозаписи, фото- і відеоматеріали, ведеться службове листування, зберігаються контакти джерел інформації та дані про переміщення особи.

Електронні документи на фізичних носіях можуть бути отримані під час огляду місця події, обшуку, тимчасового доступу до речей і документів або добровільного надання. У багатьох випадках для повноцінного дослідження доцільним є вилучення самого носія. Водночас, якщо вилучення може паралізувати роботу установи чи організації, більш виправданим є створення побайтової копії носія, тобто його цифрового образу, із залученням спеціаліста. Такий спосіб дозволяє зберегти доказову інформацію і водночас не перешкоджати законній діяльності установи.

Огляд електронних документів, розміщених у відкритому доступі в мережі Інтернет, має власну специфіку [1]. Йдеться насамперед про інтернет-публікації, відеозаписи, фотоматеріали, пости у соціальних мережах, коментарі, повідомлення на сайтах редакцій або інформаційних порталах. Такі матеріали можуть підтверджувати тематику професійної діяльності потерпілого, наявність конфліктів, погроз, агресивних реакцій аудиторії або зацікавленість певних осіб у припиненні його роботи.

Огляд інтернет-публікації доцільно проводити у службовому приміщенні з використанням службового комп'ютера, стабільного доступу до мережі Інтернет, ліцензійного програмного забезпечення та, за необхідності, за участю спеціаліста. У протоколі потрібно зазначити технічні характеристики комп'ютера, серійний номер, назву й версію операційної системи, назву та версію браузера, адресу веб-сторінки, дату і час доступу до неї. Веб-сторінку слід переглядати у стандартному масштабі, без додатків чи надбудов, які можуть змінювати її відображення.

У протоколі огляду інтернет-публікації необхідно зафіксувати назву веб-сайту, URL-адресу, заголовок матеріалу, дату публікації, ім'я чи псевдонім автора, жанр або рубрику, основний зміст, згаданих фізичних і юридичних осіб, додані фото-, відео- чи аудіофайли, а також посилання на них. Окремо варто досліджувати коментарі до публікації, оскільки в них можуть міститися погрози, заклики до насильства, образи або інші прояви агресії щодо журналіста. Водночас рекламні блоки та сторонні мультимедійні елементи, які не пов'язані зі змістом матеріалу, не потребують детального опису [2].

Для фіксації веб-сторінки її доцільно роздрукувати та долучити до протоколу як додаток із зазначенням моделі та серійного номера принтера. Фото- , відео- та аудіофайли, які є частиною публікації, слід зберегти на службовий носій

і також долучити до матеріалів провадження. Додатково може застосовуватися збереження сторінки у форматі HTML або інший технічно надійний спосіб фіксації її змісту.

Окремої уваги потребують електронні документи, що зберігаються у хмарних сервісах. Такі сервіси активно використовуються для збереження чернеток, фото-, відео- та аудіоматеріалів, робочих планів, записів, таблиць, спільних документів та інших матеріалів. Їх перевага полягає у можливості доступу з будь-якого пристрою, однак для слідства це створює додаткові труднощі, пов’язані з авторизацією, захистом персональних даних, юрисдикцією провайдера та ризиком дистанційного видалення інформації .

Доступ до хмарного сховища може бути отриманий шляхом добровільного надання логіна і пароля потерпілим, його родичами або іншими уповноваженими особами; шляхом тимчасового доступу до електронних інформаційних систем відповідного сервісу; через міжнародну правову допомогу, якщо провайдер перебуває за межами України; або шляхом зняття інформації з електронних інформаційних систем у порядку, передбаченому КПК України. У разі самостійного доступу слідчого чи прокурора до хмарного сервісу з використанням авторизаційних даних особи потрібно діяти особливо обережно. Логін і пароль не варто зазначати у протоколі, щоб не допустити розголошення персональних даних і несанкціонованого доступу до акаунта.

Під час огляду документів у хмарному сховищі в протоколі слід зазначити назву сервісу, його веб-адресу, дату й час доступу, каталог розміщення документа, назву файлу, його формат, дату створення, дату останнього редагування, доступну історію змін, відомості про автора або користувачів, які мали доступ до документа, а також постійне посилання на файл, якщо воно існує. Текстові документи та зображення доцільно роздруковувати й долучати до протоколу, а аудіо-, фото- та відеофайли зберігати на службовий носій із належним описом технічних параметрів.

Отже, комп’ютерна техніка, мобільні пристрої, фізичні носії інформації, інтернет-публікації та хмарні сервіси є надзвичайно важливими джерелами інформації у межах розслідування різних видів кримінальних проваджень. Їх огляд потребує спеціальних знань, технічної обережності, чіткої процесуальної фіксації та дотримання принципу незмінності цифрових даних. Залежно від місця розміщення електронного документа – на фізичному носії, у відкритому доступі в мережі Інтернет або в хмарному сховищі – тактика його огляду має відрізнятися, однак у всіх випадках головним завданням залишається збереження автентичності інформації та забезпечення можливості її подальшого використання у кримінальному провадженні.

Перелік використаних джерел:

1. Коваленко А. В. Огляд комп'ютерних даних: сутність і процесуальний порядок проведення. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ.* 2023. № 3 (102). Ч. 2. С. 187–197.

2. Коваленко А. В. Особливості проведення огляду вебресурсів як різновиду огляду комп'ютерних даних. *Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 грудня 2023 р.). Київ : КНДІСЕ, 2023. С. 199–202.